

**Kolumbusz,
az őrült spanyol
hányattatásai szárazon és vízen,
avagy egy vállalkozó odüsszeiája**

Rockopera

Zene: Gallai Péter

Szöveg: Fábri Péter

Ősbemutató: Fővárosi Operett Színház, Budapest, 1992.

SZEREPLŐK

Kolumbusz Kristóf, tengerész

Izabella, spanyol királynő

Bobadilla, udvaronc

Caonabo, indián főnök

Jurumbí, a lánya

Toscanelli, térképész

Santangel, kincstárnok

Talavera, gyóntatóatya

Ferdinánd, spanyol király

Rodrigo, tengerész

Luis, tolmács

Jósnő

Sámán

1. udvarhölgy

2. udvarhölgy

Apát

Hajósinas

1. indián lány

2. indián lány

Tengerészek, kalózok, szerzetesek, feleségek,
gyerekek, mórok, zsidók, indiánok, katonák

I. rész

No.1. **Nyitány.** *(Tengerzúgás)* Zenekar.

No.2. **Tengerész kórus.**

(Egy kereskedelmi hajón vagyunk. Itt szolgál másodtisztként a fiatal Kolumbusz. A hajón utazik az öreg Toscanelli, a híres térképész.)

Kórus: A tenger hív, az óceán, az óriási víz,
a tágasság, a távolság, az ismeretlen hív.
A szárazföld a múlt, melyért a szíved úgyse fáj,
de vár a vágyott messzeség, a láthatatlan táj.
A szárazföld a múlt, melyért a szíved úgyse fáj,
de vár a vágyott messzeség, a láthatatlan táj.
A láthatatlan táj.
És érkezéskor érzed már, hogy újra messze van,
mert csábítóan, távolról már újra szól a hang,
a kábító, a szédítő, mely ismét útra hív,
a tenger hív, az óceán, az óriási víz.
A szárazföld a múlt, melyért a szíved úgyse fáj,
de vár a vágyott messzeség, a láthatatlan táj.
A láthatatlan táj.
És nem számít a sok veszély, a száz vihar, ha tép,
ha vízre szálltál, érzed, hogy az élet újra szép,
mert ott a vízen még az ég is minden percben új,
a halál csak egy kikötő, az öröklét az út.
A szárazföld a múlt, melyért a szíved úgyse fáj,
de vár a vágyott messzeség, a láthatatlan táj.
A láthatatlan táj.

Tengerészek: *(próza)*
Kalózhajó a láthatáron! Minket támad! Mindenki a fedélzetre!

(Általános kiabálás: Kötelekhez! Ágyúkhöz! Fedezékbe! Tölts! Stb.)

No.3. **Kalóztámadás.** Zenekar, tánckar.

(A kalóztámadás folyamán Kolumbusz hősiességgel küzd és testével is fedezi az öreg Toscanellit.)

No. 4. **Toscanelli halála.** Toscanelli, Kolumbusz.

(A kalóztámadás után egy csónak közeledik a part felé. Benne az öreg, sebesült Toscanelli és az őt mentő Kolumbusz.)

Kolumbusz: Megérkeztünk! Partot értünk!
Öreg, hallod? Öreg, élünk!
Már a kalózflotta messze,
itt kikötni nincsen mersze!

Hányan jöttek! Hogy gyilkoltak!
Szúrtak, vágta, kaszaboltak!
De most végre partot értünk!
Öreg, hallod? Öreg, élünk!

Toscanelli: Hallom, hallom, még hallom.
Hallom, hallom, még hallom.

Kolumbusz: Megérkeztünk! Partot értünk!
Öreg, hallod? Öreg, élünk!
Hozok neked segítséget,
hazaviszlek, öreg, érted?

Toscanelli: Nem kell, nem kell, már nem kell.
Nem kell, nem kell, már nem kell.

Testem várják lent a mélyben,
lelkem várják fent az égben,
s akkor aztán partot érek,
földi útról égbe térek!

Kolumbusz: Bízzál! Bízzál! Csak bízzál!

Toscanelli: Hallgass! Hallgass! Most hallgass.

Hallgasd meg, fiam,
egy haldokló szavát,
rád bízom most
az életem javát:
rád bízom most
a titkos tudást,
a jövő útvonálát!

Ez a föld, melyen élünk,
egy gyönyörű gömb.
Álom csak rajta
a lent és a fönt.
S a Földön, e gömbön
nincsen határ,
ki elindul, mind körbe jár.

Mert mindig új úton jár a jövő,
mindig új köpenyt ölt az idő,
mindig új vízen jár a hajó,
új gondolatnak teste a szó.

Mindig új úton jár a jövő,
új hajót vár új kikötő,
minden percben új a világ,
új tájak várnak, új csodák.

Kolumbusz: S ha ekképp a Földön
az út körbe ér,
ki Nyugatra indul,
az Keletre tér!
S megleli így
a dús Indiát,
a jövő útvonálát!

Toscanelli: Jól érted, fiam,
a haldokló szavát,
rád bíztam most
az életem javát,
rád bíztam most
a titkos tudást,
a jövő útvonálát!

(Az alábbi sorok közben Toscanelli hangja elcsuklik, az öreg félbehagyja az éneklést és meghal. Ekkortól kezdve Kolumbusz a capella énekel, de nem veszi észre, hogy az öreg meghalt. Amikor észreveszi, ő is abbahagyja az éneklést.)

Kolumbusz: Mert mindig új úton jár a jövő,
mindig új köpenyt ölt az idő,
mindig új vízen jár a hajó,
új gondolatnak teste a szó.

Mindig új úton jár a jövő,
új hajót vár új kikötő,
minden percben új a világ,
új tájak várnak .....

(Sötét. Változás.)

No. 5. **Kolostor.** Szerzetesek, Apát, Kolumbusz.

(Egy kolostorban vagyunk. Itt temetik el Toscanellit. A jelenet elején instrumentális gyászzeneszó. Kolumbusz kezében térkép. Ezt mutogatva rohan rá az apátra.)

Kolumbusz: Atyám! A segítségét kérem!

Apát: Fiam! Csak mondd el sorra szépen.

Kolumbusz: Atyám! Ha Indiába jutnék....

Apát: Hogyan? Ha erről többet tudnék....

Kolumbusz: Atyám! Ha Nyugat fele tartok....

Apát: Azok már mesebeli partok!

Kolumbusz: Atyám! Csak nézze ezt a képet!

Apát: Mi ez? Csak ámulok és nézek.

Kolumbusz: Ez a Föld, melyen élünk,
egy gyönyörű gömb.
Álom csak rajta
a lent és a fönt.
S a Földön, e gömbön
nincsen határ,
ki elindul, mind körbe jár.

S ha ekképp a Földön
az út körbe ér,
ki Nyugatra indul,
az Keletre tér!
S megleli így
a dús Indiát,
a jövő utvonalát!

Apát: Fiam! Az Úr segítsen téged!

Kolumbusz: Atyám! Én ennél többet kérek.

Apát: Nohát! Én mit adhatnék többet?

Kolumbusz: Atyám! Ez milliárdos ötlet!

Apát: Fiam! Hisz fontosabb a lélek!

Kolumbusz: S ha azok a mi hitünkre térnek?

Apát: Nahát! Ez érdekesebb végre!

Kolumbusz: Atyám! Egy jó ajánlás kéne!

Ez a módja, ez így megy.
Ezt jól tudja Ön.
Mert lehet, hogy jó terv,
de úgysem az dönt.
A kapcsolat fontos,
a protekció,
egy levél, egy elejtett szó!

Ez a Föld, melyen élünk,
egy gyönyörű gömb.
Bár álom csak rajta
a lent és a fönt,
de fönt mégis kell ám
a protekció,
egy levél, egy elejtett szó!

(A zenekari középész alatt az apát megírja az ajánlólevelet és átadja Kolumbusznak.)

Ketten: Ez a módja, ez így megy.
Ezt jól tudja Ön.
Mert lehet, hogy jó terv,
de úgysem az dönt.
A kapcsolat fontos,
a protekció,
egy levél, egy elejtett szó!

Ez a Föld, melyen élünk,
egy gyönyörű gömb.
Bár álom csak rajta
a lent és a fönt,
de fönt mégis kell ám
a protekció,
egy levél, egy elejtett szó!

(Kolumbusz tovább indul Madridba. Kezében a földgömb és az ajánlólevél. Változás.)

No.6. **Vuelva Usted Mañana.** Kolumbusz, Bobadilla, hivatalnokok.

(Kolumbusz egy Bobadilla nevű udvaronc-főhivatalnok ajtaján kopogtat a kérelmével. Később már hivatalnoktól hivatalnokig rohangál, kezében a földgömb és az ajánlólevél. Ajtók csukódnak be előtte, íróasztalok nőnek ki a földből, némely hivatalnok egyenesen a nyakában hordja az íróasztalát. A szám vége felé a hivatalnokok már labdáznak Kolumbusz földgömbjével. A hivatalnokok Bobadilla szövegét éneklik a 2. refréntől kezdve.)

Kolumbusz: Uram, a királynőhöz jöttem!

Bobadilla: Ugyan! Hát mit akar egy jöttment?

Kolumbusz: Uram, ha meghallgatna, kérem...

Bobadilla: Ugyan! A következőt kérem!

Kolumbusz: Uram! Az út Keletre nyitva!

Bobadilla: Ugyan! Majd holnap jöjjön vissza!

Kolumbusz: Uram! A kezemben a földgömb...

Bobadilla: Ugyan! Majd holnap reggel jöjjön!

Jöjjön vissza holnap!
Ma más dolgom van, látja.
Jöjjön vissza holnap!
Vuelva Usted mañana!
Holnap kap rá stemplit!
Ennyi elég volt mára!
Jöjjön vissza holnap!
Vuelva Usted mañana!
Jöjjön vissza! Vuelva Usted!
Jöjjön vissza! Vuelva Usted!
Vuelva Usted mañana!

Kolumbusz: Uram! A Biblia is mondja....
Bobadilla: Ugyan! Hát nincsen egyéb gondja?

Kolumbusz: Uram! Ha Nyugat fele tartok...
Bobadilla: Ugyan! Hisz sose érne partot.

Kolumbusz: Uram! Csak három hajót kérek!
Bobadilla: Ugyan! Na tűnjön, esz a méreg!

Kolumbusz: Uram! Már Ezékiel tudta....
Bobadilla: Ugyan! Csak el ne kezdje újra!

Jöjjön vissza holnap!
Ma más dolgom van, látja.
Jöjjön vissza holnap!
Vuelva Usted mañana!
Holnap kap rá stemplit!
Ennyi elég volt mára!
Jöjjön vissza holnap!
Vuelva Usted mañana!
Jöjjön vissza! Vuelva Usted!
Jöjjön vissza! Vuelva Usted!
Vuelva Usted mañana!

Kolumbusz: Előszobáról előszobára!
Bobadilla: Vuelva Usted mañana!

Kolumbusz: Ez is hiába, az is hiába!
Bobadilla: Vuelva Usted mañana!

Kolumbusz: Hiába járok mindük nyakára!
Bobadilla: Vuelva Usted mañana!

Kolumbusz: Előszobáról előszobára!
Bobadilla: Vuelva Usted mañana!

Jöjjön vissza holnap!
Ma más dolgom van, látja.
Jöjjön vissza holnap!
Vuelva Usted mañana!
Holnap kap rá stemplit!
Ennyi elég volt mára!
Jöjjön vissza holnap!
Vuelva Usted mañana!
Jöjjön vissza! Vuelva Usted!
Jöjjön vissza! Vuelva Usted!
Vuelva Usted mañana!

(A hivatalnokok sorfala összezárul Kolumbusz előtt. Nem jut át rajtuk. Sötét. Változás.)

No.7. **Királynő, hallgasd meg őt!** Udvarhölgyek, Izabella.

1. udvarhölgy: Királynő, hallgasd meg őt!

Álma egy keleti út.
Azt mondja, Nyugatnak indulna el,
s végül majd Keletre jut.

2. udvarhölgy: Királynő, hallgasd meg őt!

Szemében távoli fény.
Elnézem perzselő tekintetét,
s bármit mond, elhiszem én!

Együtt: Királynő, hallgasd meg őt!

Szívében nincs számítás.
Messzire vágyik, mert messzire lát,
szavában nincs ámitás.

Izabella:

Ma minden pénz
a hadseregre kell,
de ígérem,
hogy nem felejttem el,
majd meghallgatom
e híres álmodót,
de várjon csak addig,
amíg legyőzzük a mórt.

Tudom, álmodók nélkül
még nem történt semmi,
de üres a kincstár,
hát mit lehet tenni?
Én álmodnék szintén,
de nincsen rá módom,
mert elszáll az álom
e túl kemény trónon.

Én irigyen nézem,
ha álmodnak mások,
hisz Isten is egyszer
egy szép álmot látott,
s az Istent, kit balgán
egy vén trottyinak látnak,
én ifjúnak látom,
ki tervektől lázas.

1. udvarhölgy: Királynő, hallgasd meg őt!

Ő is egy álmodozó!
Költő, ki verset a tengerre ír,
s tolla egy zászlóshajó!

2. udvarhölgy: Királynő, hallgasd meg őt!

Indiát kínálja fel.
Adj neki hajókat, adj neki pénzt!
Tudod, hogy nyer, aki mer!

Együtt: Királynő, hallgasd meg őt!
Ilyen egy igazi hős.
Távolból érkezett, távolba néz.
Királynő, hallgasd meg őt!

Izabella: Ma minden pénz
a hadseregre kell,
de jöjjön hát,
s a tervét mondja el,
én meghallgatom
e híres álmodót,
és szólok majd hozzá
egy-két bátorító szót.

Mert álmodók nélkül
még nem történt semmi,
az álmodók tudják,
hogymerre kell menni,
az álmodók látják,
mit nem látnak mások,
az Isten is egyszer
egy szép álmot látott!

S az Istent, kit balgán
egy vén trottnak látnak,
én ifjúnak látom,
ki tervektől lázas.
Ha téved, hát téved,
majd másképpen kezdi,
mert álmodók nélkül
még nem történt semmi!

(Sötét. Változás.)

No.8. **Én döntöm el.** Izabella, Santangel (kincstárnok), Talavera (gyóntatóatya)

Santangel: Felség, hallom, fogadni készül
e hóbortos hajóst!
Felség, nincsen semmire pénzünk,
nem tudok kivetni több adót!

Talavera: Felség, hallom, fogadni készül
e szédült tengerészt!
Felség, kérem, gondolja jól meg,
nézze az egyház érdekét!

Santangel: Felség, ha már fogadni készül
e szédült tengerészt,
honnan lesz rá pénze, hogy aztán
fizesse számtalan emberét?

Talavera: Felség, ha már fogadni készül
e hóbortos hajóst,
emlékezzék szavamra, kérem:
az új eszmék mindig is lázadók!

Izabella: Uraim,
megnyugodhatnak,
még nem történt semmi,
de én döntöm el majd,
hogy mit fogunk tenni!
És bárhogy is döntsek
és bármikor döntsek,
se vádat, se vágyat
már ne halljak többet!

S ha üres a kincstár,
az nem az én dolgom,
s ha nem véd az egyház,
majd megvéd a trónom,
mert én döntöm el majd,
hogy mit fogunk tenni,
de megnyugodhatnak,
még nem történt semmi!

No.9. **Hallgatom a tervét.** Izabella, Kolumbusz.

Kolumbusz: Felség!

Izabella: Hallgatom a tervét.

Kolumbusz: Kérem....

Izabella: Csak túl sokat ne kérjen.

Kolumbusz: Épp ez....

Izabella: Na halljam, mi a lényeg.

Kolumbusz: Régtől...

Izabella: De csak a közepétől.

Kolumbusz: Ez a Föld, melyen élünk,
egy gyönyörű gömb.
Álom csak rajta
a lent és a fönt.
S a Földön, e gömbön
nincsen határ,
ki elindul, mind körbe jár.

Izabella: Így hát....

Kolumbusz: Folytatom is mindjárt.

Izabella: Értem.

Kolumbusz: Még végére sem értem!

Izabella: Rajta.
Kolumbusz: Ó, Felség, íme hallja...
Izabella: Szép terv.
Kolumbusz: Csak most jön még a lényeg!
Mert, ha ekképp a Földön
az út körbe ér,
ki Nyugatra indul,
az Keletre tér!
S megleli így
a dús Indiát,
a jövőendő útvonalát!

Izabella: Értem.
S a terve tetszik nékem.

Kolumbusz: Kérem....

Izabella: Már megmondtam, hogy értem.
Bízzon!
Egy bizottságra bízom
tervét,
s ez ne lohassza kedvét.
Aki ilyen jól látja
a kitűzött célt,
az bízzék magában,
az mindent elér.
S megleli így
a dús Indiát,
a jövőendő útvonalát!

Ketten: Mert mindig új úton jár a jövő,
mindig új köpenyt ölt az idő,
mindig új vízen jár a hajó,
új gondolatnak teste a szó.
Mindig új úton jár a jövő,
új hajót vár új kikötő,
minden percben új a világ,
új tájak várnak, új csodák.

Izabella: Most menjen.
És ne keressen engem.
De bízzon
és siessen, ha hívom.
S kap tán
egy hajóhadat aztán
tőlünk.
Majd hívatom, ha győztünk.
Menjen! Menjen! Most menjen!

(Kolumbusz ki.)

No.10. **Mintha én volnék a tenger.** Izabella egyedül.

Izabella: E merész ember úgy néz rám,
hogy abból érzem: megkívánt;
az egész tervtől vérem zúg,
jaj, örült vágy és örült út!

A királynő se más, csak nő,
és ezt a titkot tudja ő,
a szemét látom, hódító,
a szavát hallom, bódító!

Mintha én volnék a tenger, s ő a szél,
mintha ő volna a fény és én az éj,
mintha én volnék a távol s ő az út,
e férfi úgy néz rám,
e férfi úgy néz rám, a vérem zúg!

A királynő se más, csak nő,
és ezt a titkot tudja ő,
a szemét látom, hódító,
a szavát hallom, bódító!

Mintha én volnék a tenger, s ő a szél,
mintha ő volna a fény és én az éj,
mintha én volnék a távol s ő az út,
e férfi úgy néz rám,
e férfi úgy néz rám, a vérem zúg!

Mintha én volnék a tenger, s ő a szél,
mintha ő volna a fény és én az éj,
mintha én volnék a távol s ő az út,
e férfi úgy néz rám,
e férfi úgy néz rám, a vérem zúg!

No.11. **Az más!** Izabella, Santangel, Talavera.

Santangel: Felség, hallom, fogadta mégis
e hóbortos hajóst!
Felség, nincsen semmire pénzünk,
nem tudok kivetni több adót!

Talavera: Felség, hallom, fogadta mégis
e hóbortos hajóst!
Emlékezzék szavamra, kérem,
az új eszmék mindig is lázadók!

Izabella: Uraim,
álmodók nélkül
még nem történt semmi,
s ha üres a kincstár,
hát mit lehet tenni?
Akad még talán
valahol ennyi,

ahol találunk,
onnan kell venni!

Majd rekviráltatunk
a háború végén,
s a dolgot megoldjuk
a zsidóság pénzén,
egy rendelet kell csak,
s az igazán semmi,
mert ahol találunk,
onnan kell venni.

Santangel + Talavera:

Az más!

Ha a zsidók pénze, az más!
Vagy a mórok pénze, az más!
Az más!

Az más!
Amit rekvirálnak, az más!
Ha a pogányoktól, az más!
Az más!

Santangel: Felség, így már hatalmas üzlet
e hóbort szülte terv!
Kérem, mondja el, hogy is van ez,
mert minden részlete érdekel!

Talavera: Felség, így már belátom én is:
az egyház járna jól!
Fogyjon el csak a pogányok pénze,
adjon az örültnek sok hajót!

Izabella: Most várakoztatjuk
még egy-két évig,
ambíciója
ne nőjön évig,
nem volna jó, ha
megkapná rögtön,
amit csak kíván!
Jobb lesz, ha gyötröm.

Álljon hát össze
egy jó kis bizottság,
legyen ott ész és
legyen bigottság,
legyen ott bankár,
s legyen ott püspök.
Vizsgálják tervét,
én meg majd döntök.

Santangel + Talavera:

Az más!

Ahol bizottság van, az más!

Ahol püspök is van, az más!

Az más!

Az más!

Ha a zsidók pénze, az más!

Ha a pogányoktól, az más!

Az más!

Az más!

No.12. **Bizottságosdi.** Santangel, Talavera, Bobadilla.

Santangel: Nos, lássuk a tervet!

Mit tehetünk vele?

Szedjük szét hát

elemeire, hiszen

Hárman: mi vagyunk a bizottság!

Nálunk van az igazság!

Szívünk csupa nyitottság!

Mi vagyunk a bizottság!

Talavera: Ki ez a fickó?

Bobadilla: Spanyol ez egyáltalán?

Talavera: Talán!

Bobadilla: Na de ha zsidó talán?

Talavera: Talán!

Bobadilla: Micsoda ötlet!

Micsoda út!

Hogy aki erre megy,

az végül arra jut,

hogy aki balra megy,

az jobbra ér!

Micsoda ötlet ez,

micsoda örület!

Talavera: Ki ez a fickó?

Santangel: Uraim,

nem az a dolgunk,

hogy véleményünk legyen.

Talavera: Úgyis

csak az a fontos,

hogy jó keresztény-e ő?

Santangel: Uraim,
Granada áll még,
a háború folyik,
s addig
semmi pénz sincs,
a kincstár sem fizet,
így hát
nem az a dolgunk,
hogyan véleményünk legyen!

Talavera: Ki ez a fickó?

Bobadilla: Micsoda ötlet!

Santangel: Mondtam,
nem az a dolgunk,
hogyan véleményünk legyen!

Hárman: Mi vagyunk a bizottság!
Nálunk van az igazság!
Szívünk csupa nyitottság!
Mi vagyunk a bizottság!

Santangel: Uraim, két éve ülésezünk,
szerintem megpihenhetünk!

Santangel: Majd, ha
Granada elesett,
adhatunk rá
pénzt, de keveset.

Talavera: Kérdés, mi lesz az egyház érdekével?

Bobadilla: Örület!
Hogy aki balra megy,
az végül jobbra tér el!

Talavera: Gondolom,
mégse babra megy,
a Felső minket arra kért fel,

Hárman: hogy mi legyünk a bizottság!
Nálunk van az igazság!
Szívünk csupa nyitottság!
Mi vagyunk a bizottság!

Santangel: Uraim, négy éve ülésezünk,
szerintem megpihenhetünk.

(Tánc)

Talavera: Ki ez a fickó?

Bobadilla: Micsoda ötlet!

Talavera: Lássuk a tervet!

Bobadilla: Mit tehetünk vele?

Talavera: Szedjük szét hát
elemeire!

Santangel: Uraim, hat éve ülésezünk,
szerintem megpihenhetünk!

(Tánc és ének kifelé:)

Négyen: Mi vagyunk a bizottság!
Nálunk van az igazság!
Szívünk csupa nyitottság!
Mi vagyunk a bizottság!

No.13. **Azért is elmegyek.** Kolumbusz. Később kórus. Végül Jónő.

(Kolumbusz a madridi utcákon és kocsmákban. Néha megverik. Végül egy szép, fiatal jónő elcsábítja.)

Kolumbusz: Azért is megcsinálom,
azért is elmegyek,
azért se örült álom,
azért se tévedek!

Azért is megtalálom,
azért is Indiát,
azért sem ócska hóbort,
azért se délibáb!

Azért is vízre szállok,
azért is vízre én,
azért sem adhatom föl,
azért se vakremény!

Azért is megcsinálom,
azért is elmegyek,
azért is rám vár az óceán,
azért is várnak a tengerek,

hát elmegyek, elmegyek,
vár India, várnak a tengerek,
mert nem lehet, nem lehet,
hogyan ne sikerüljön, nem lehet!

Nem lehet, nem lehet! Az nem lehet, hogy tévedek!
Nem csak álom! Megcsinálom! Megtalálom! Elmegyek!

(Közzene, verekedés, miegymás.)

Kórus: Mit keres? Mit keres?
Ez félrebeszél, ez a lázbeteg!
Emberek! Emberek!
Ez hülye, az Isten verje meg!
Emberek! Emberek!
Vagy lázas ez, vagy részeg ez!
Mit nem álom? Mit csinál meg? Mit talál meg? Mit keres?

Kolumbusz: Azért is vízre szállok,
azért is vízre én,
azért sem adhatom föl,
azért se vakremény!

Azért is megcsinálom,
azért is elmegyek,
azért is rám vár az óceán,
azért is várnak a tengerek,
hát elmegyek, elmegyek,
vár India, várnak a tengerek,
mert nem lehet, nem lehet,
hogyan ne sikerüljön, nem lehet!

Nem lehet, nem lehet! Az nem lehet, hogy tévedek!
Nem csak álom! Megcsinálom! Megtalálom! Elmegyek!

Jósnő *(belép és elcsábítja Kolumbuszt. Balett.)*

No.14. **Granada románca.** Izabella

(Közben a háttérben táncban megtörténik mindaz, amiről Izabella énekel. A jelenet végén Ferdinánd, a király is megszólal. Ő az egész darab folyamán prózában beszél.)

Izabella: Lóra száll a spanyol király,
lovon indul Granadába,
szikra pattan lova léptén,
glóriás a koronája.
Fölsóhajt az olajliget,
napfény süt a narancsfákra:
indul már a spanyol király,
rá a mórira, Granadára!
Aj, ajjaj, ajjaj!

Higgyétek meg, hitetlenek,
léptemet az úr vigyázza,
lovam léptén szikra pattan,
úgy indulok Granadára!
Halljátok meg, hitetlenek,
azért fáj a szívem tája,
szerelemmel vágyakozom
mórok-lakta Granadára!
Aj, ajjaj, ajjaj.

Ne keseregj, spanyol király,
ne fájjon a szíved tája,
odaadja magát néked
mórok minden büszke vára!
Fölsóhajt az olajliget,
napfény süt a narancsfákra:
lóról száll a spanyol király,
megérkezett Granadába.
Aj, ajjaj, ajjaj.

Folyót fest a mórok vére,
kigyullad a mórok háza,
már a büszke spanyol király
megérkezett Granadába!
Háta mögött hullák halma,
lába előtt mórok vára,
karja között szeretője,
fényben izzó Granadája!
Aj, ajjaj, ajjaj.

Ferdinánd: Uraim, győztünk. Spanyolország a spanyoloké. A mórokat és a zsidókat száműzzük. Vagyonukat elkobozzuk. Aki maradni akar, keresztelkedjék meg! Aki nem akar megkeresztelkedni, adassék át a Szent Inkvizíciónak.

No. 14/a **Inkvizíciós zene.**

(A száműzöttek átvonulnak a színen. Instrumentális zene.)

No.15. **Alku.** Kolumbusz, Izabella, Ferdinánd, Talavera, Santangel

Kolumbusz Granadában Ferdinánd és Izabella előtt. Jelen vannak a királyi pár tanácsadói-ként: Talavera és Santangel. (Az alku jelenetének háttérében az Inkvizíció kínozza a kikeresztelkedni nem akaró mórokat és zsidókat. Az ő jajgatásuk és a kínzóeszközök zenéje adja a jelenet zenei aláfestését. Ferdinánd természetesen most is prózában beszél.)

Kolumbusz: Itt vagyok! Felség! Hívatott!

Izabella: Győztünk! Mondja hát, mit kíván!

Kolumbusz: Flottát és hozzá rangot és címeket.

Ferdinánd: Szó se lehet róla! Mit flottát! Örüljön, ha kap egyetlen hajót.

Kolumbusz: Hármat! És hozzá rangot és címeket.

Santangel + Talavera:

Felség, én azt mondom, kössük meg az üzletet.

Ferdinánd: Izabella, nincs miből! Csak most győztünk a mórokon!

Izabella: Éppen azért van miből. Hisz legyőztük a mórokat!
Három hajót kap. Halljuk a címeket!

Kolumbusz: A felfedezett szigeteken én legyek az alkirály!

Ferdinánd: Szó se lehet róla! Még hogy alkirály! Örüljön, ha kap egy kis földbirtokot valahol India környékén!

Santangel + Talavera:

Felség, én azt mondom, kössük meg az üzletet!

Izabella: A felfedezett szigeteken Ön lesz az alkirály.

Kolumbusz: És spanyol grand és admirális!

Ferdinánd: Egyéb kívánsága nincs?

Santangel + Talavera:

Felség, én azt mondom, kössük meg az üzletet!

Izabella: Spanyol grand és admirális. Halljuk tovább, mit kíván.

Kolumbusz: Tíz százalék részesedés minden áruból, melyet Indiából hazaküldök, s mindezt adómentesen.

Ferdinánd: Szó se lehet róla! Még hogy tíz százalék! Egy, drágám, egy!

Santangel + Talavera:

Felség, én azt mondom, kössük meg az üzletet!

Izabella: Tíz százalék részesedés. Ahogy mondta, úgy legyen!

No.16. **Indulás!** Tengerészek, nők, gyerekek, zsidók, Kolumbusz, Rodrigo.

Tengerészek: A tenger hív, az óceán, az ismeretlen föld,
a zsákmány hív, a gazdagság, a pénz hív és a nők!
A régi nők: a múlt, melyért a szíved úgyse fáj,
de várnak új nők, új vagyon s egy ismeretlen táj.

Nők: Jaj, félelmetes útra mentek, láthatunk-e még?
Jaj, visszavárunk titeket, csak óvjon majd az ég!
Jaj, hallgassa meg imádságunk odafönt az Úr,
és óvjon majd a ködbe vesző láthatáron túl!

(A zene folytatódik, fölötte prózában halljuk az alábbiakat:)

Kolumbusz: Hús?

Rodrigo: Hús? Beraktuk, uram!

Kolumbusz: Bor?

Rodrigo: Bor? Beraktuk, uram!

Kolumbusz: Kétszersült?

Rodrigo: Kétszersült? Beraktuk, uram!

Kolumbusz: Üveggyöngyök?

Rodrigo: Üveggyöngyök? Beraktuk, uram!

Kolumbusz: Csengettyűk?

Rodrigo: Csengettyűk? Most rakjuk, uram!

Kolumbusz: Gyónás?

Rodrigo: Gyónás? Mind meggyóntunk, uram! Volt mit bevallani!

(Megjegyzés. Rodrigo nem azért kérdez mindig vissza, mert süket, hanem mert a tengeren ez a parancs. A nagy zaj miatt a kapitány nem lehet biztos felőle, hogy jól értették, amit mondott.)

Tengerészek: És nem számít a sok veszély, a száz vihar, ha tép,
az új öbölben új nők öle vár, s az élet szép,
a jószagú, a sószagú szél csábítóan hív,
hej, szabadság, hej gazdagság, hej, végtelen nagy víz!

Nők: Jaj, érkezéskor tudjuk, máris indulnátok el,
mert fúj a szél és vár a víz és akkor menni kell.
Jaj, hallgassa meg imádságunk odafönt az Úr,
és óvjon majd a ködbe vesző láthatáron túl!

(Zene fölött próza:)

Kolumbusz: Miféle hajó az ott?

Rodrigo: A száműzött zsidók hajója, uram. Éppen ma van az utolsó nap, hogy még
büntetlenül távozhatsz. Csak a vagyonukat vették el, az életüket meghagyták.

(Átúszik a színen egy hajó.)

Zsidók: Smá Jiszróél,
Spanyolország, ég veled,
smá Jiszróél,
Spanyolország, elmegyek.

Bolygó zsidók,
útra kelünk,
elűztek innen,
sírva megyünk.

Minket az Úr
úgy szeretett,
elűz, hogy lássuk
a tengereket.

Házunk az út,
földünk a víz,
a négy nagy égtáj
mind kiteszít.

Smá Jiszróél,
Spanyolország, ég veled,
smá Jiszróél,
Spanyolország, elmegyek.

(A zsidók dalának végén már újra halljuk a tengerészeket búcsúztató nőket és gyerekeket:)

Nők, gyerekek: Jaj, félelmetes útra mentek, láthatunk-e még?
Jaj, visszavárunk titeket, csak óvjon majd az ég!
Jaj, hallgassa meg imádságunk odafönt az Úr,
és óvjon majd a ködbe vesző láthatáron túl!

Tengerészek: A tenger hív, az óceán, az óriási víz,
a tágasság, a távolság, az ismeretlen hív.
A szárazföld a múlt, melyért a szíved úgyse fáj,
de vár a vágyott messzeség, a láthatatlan táj.
A szárazföld a múlt, melyért a szíved úgyse fáj,
de vár a vágyott messzeség, a láthatatlan táj.
A láthatatlan táj.

És nem számít a sok veszély, a száz vihar, ha tép,
ha vízre szálltál, érzed, hogy az élet újra szép,
mert ott a vízen még az ég is minden percben új,
a halál csak egy kikötő, az öröklét az út.
A szárazföld a múlt, melyért a szíved úgyse fáj,
de vár a vágyott messzeség, a láthatatlan táj.
A láthatatlan táj.

No.17. **Úton.** Hajósinas, tengerészek, Rodrigo, Luís, Kolumbusz.

(Kolumbusz a parancsnoki hídon. De ebben a jelenetben nem énekel. A hajósinas éneklése az idő múlásának jelzésére szolgált akkoriban. Itt is ez a funkciója.)

Hajósinas: Imádkozzunk Istenünkhöz,
adjon nekünk jó utat,
kérleljük a Szűzanyát, hogy
ne küldjön ránk nagy vihart.

Tengerészek: Imádkozzunk Istenünkhöz,
adjon nekünk jó utat,
kérleljük a Szűzanyát, hogy
ne küldjön ránk nagy vihart.

(Zene tovább, fölötte próza:)

Luis: Nem lesz ennek jó vége! Így nekivágni az ismeretlennek! Már bánom, hogy
eljöttem! Ördög ez, nem ember!

Hajósinas: Áldott légy, te fényes reggel,
áldott légy, te szent kereszt,
hatalmadat dicsérik a
szárazföldek, tengerek.

Tengerészek: Áldott légy, te fényes reggel,
áldott légy, te szent kereszt,
hatalmadat dicsérik a
szárazföldek, tengerek.

(Zene tovább, fölötte próza:)

Tengerészek: Mióta jövünk már! És még azt sem mondja meg, hány mérföldet jöttünk idáig!
Ki tudja, hol vagyunk! Talán arrafelé, ahol az a hatalmas szörny él, a
Leviathán!

Hajósinas: Áldott légy, te fényes nappal,
áldott légy, te délután,
áldott legyen minden nap, mit
megélünk az út során!

Tengerészek: Áldott légy, te fényes nappal,
áldott légy, te délután,
áldott legyen minden nap, mit
megélünk az út során!

(Zene tovább, fölötte próza:)

Rodrigo: Addig megyünk így, amíg majd a világ végén lezuhanunk az örök sötétség szakadékába! Amíg a holdkóros a csillagokat bámulja, kötözzük meg és zárjuk a fedélközbe! Majd én hazavezetlek titeket.

Hajósinas: Áldott légy, te éjszaka, és
áldott légy, te szent kereszt!
Áldott legyen kapitányunk,
s vele minden embere!

Tengerészek: Áldott légy, te éjszaka, és
áldott légy, te szent kereszt!
Áldott legyen kapitányunk,
s vele minden embere!

No.18. **Kolumbusz imája.**

(Kolumbusz a parancsnoki hídon, egyedül, éjszaka.)

Kolumbusz: Nézz rám, ég,
nézz le rám, tág ég!
Mélykék ég,
titkot őrző ég!

Félelmem hív,
ugye küldesz majd hírt?

Nézz rám, ég!
Ezt a bárkát nézd!
Küldj jó hírt:
mennyi út vár még?

Te tárt szárnyú ég!
Ugye, óvsz engem még?

Fönt száz fény ég,
lent sűrű éj.
Ég, küldj jó hírt!
Csak víz és víz -

Csak a hullámozó víz -

Nézz rám, ég,
hányszor kértem már,
hogy küldj egy jó hírt:
vár egy szépséges táj!

Tág ég, nagy víz,
új s új part hív,
mondd, hol van még?
Szólj hát, tág ég!

Az éj mélyén átfúvó szél
épp onnan fúj, tán épp ott kél:
színes, pompázó part, mely ott vár,
szépséges föld, napfényes táj!

Te szépséges föld!
Te napfényes táj!

Tág ég, nagy víz,
új s új part hív,
mondd, hol van még?
Szólj hát, tág ég!

Az éj mélyén átfúvó szél
épp onnan fúj, tán épp ott kél:
színes, pompázó part, mely ott vár,
szépséges föld, napfényes táj!

(Az éjszakában, amelyben eddig csak a Hold és a csillagok világítottak, egyszer csak valami emberek által mozgatott jelzőfény kezd villogni. A matrózok rohannak föl a fedélzetre, összevissza kiabálásba fognak.)

No.19. *húzva.*

No.20. **Megtaláltam Indiát!** Kolumbusz, tengerészek, Rodrigo.

Hajósinas: *(Próza)* Föld! Föld!

Rodrigo: *(Próza)* Föld? Fööööld!

Kolumbusz: Itt vagyunk! Ki mondja még,
hogy tévedés, hogy tévedés?
Partra szállunk! Indulás!
Megtaláltam Indiát!

Rodrigo: Itt vagyunk! Ez örület!
Ki mondja még, hogy tévedett?
A számítása nem hibás:
megtalálta Indiát!

Kolumbusz: Előszobáról előszobára
jártam éveken át hiába,
Istenem, köszönöm, hogy végül
eljuthattam Indiába!

Tengerészek: Itt vagyunk! Ez örület!
Ki mondja még, hogy tévedett?
A számítása nem hibás:
megtalálta Indiát!

Kolumbusz: Előszobáról előszobára
jártam éveken át hiába,
Istenem, köszönöm, hogy végül
eljuthattam Indiába!

Itt vagyunk! Ki mondja még,
hogy tévedés, hogy tévedés?
Partra szállunk! Indulás!
Megtaláltam Indiát!

Tengerészek: *(egyidejűleg)*

Itt vagyunk! Ez örület!
Nem tévedett!
A számítása nem hibás:
megtalálta Indiát!

VÉGE AZ I. RÉSZNEK.

II. rész

No.21. **A Nap fiai.** Caonabo (indián törzsfőnök), Kolumbusz, Luis, indiánok (férfiak, nők, gyerekek) tengerészek.

(A partra siető indiánok gyaloghinton hozzák Caonabót.)

Caonabo: Égiek vagytok-e? Szóljatok! Szóljatok!
Honnét hoztak e szárnyas csónakok?
Szóljatok, kik vagytok! Földiek? Égiek?
Rólatok szóltak-e egykor a régiek?

Indiánok: Szóljatok, kik vagytok! Földiek? Égiek?
Rólatok szóltak-e egykor a régiek?

Caonabo: Miféle isteni parancsra jöttetek?
Vagy talán magatok vagytok az istenek?
Örömmel fogadunk! Szóljatok! Szóljatok!
Honnét hoztak e szárnyas csónakok?

Indiánok: Örömmel fogadunk! Szóljatok! Szóljatok!
Honnét hoztak e szárnyas csónakok?

Caonabo: Tudtuk: egyszer elküldi az ég
a Nap fiait hozzánk,
vártunk rátok, vártunk erre rég,
s tudjuk, áldást hoztok ránk!
Nem lehettek mások, csakis ők!
A Napisten gondol ránk!

Indiánok: Vártunk rátok, vártunk erre rég,
a régiektől hallottuk hírét,
hogy egyszer elküldi végül majd az ég
a Nap fiait hozzánk!

(Zene fölött próza: Kolumbusz és a tolmács dialógja.)

Kolumbusz: Hol van a tolmácsunk?

Luis: Itt vagyok, uram.

Kolumbusz: Milyen nyelven beszél ez az ember?

Luis: Talán kínaiul.

Kolumbusz: És mit mond?

Luis: Nem értem egészen világosan.

Kolumbusz: Hát akkor kérdezd meg!

Luis: De hát hogyan kérdezzem, uram?

Kolumbusz: Hogyan? Hát kínaiul!

Luis: De én csak arabul tudok, uram.

Kolumbusz: Akkor beszélj velem arabul. És kérdezd meg, van-e arany erre felé.

(Luis énekelni kezd.)

Luis: Arany!
Van-e arany?
Tudod, az a sárga,
amiből a gyűrűk,
amiből a láncok,
amiből a pénz!

Arany!
Van-e arany?
Mutatom, hogy értsed:
van-e ilyen erre?
Hogyan mondjam másképp?
Hogyan mondjam még?

Caonabo: Tudtuk: egyszer elküldi az ég
a Nap fiait hozzánk,
vártunk rátok, vártunk erre rég,
s tudjuk, áldást hoztok ránk!
Nem lehettek mások, csakis ők!
A Napisten gondol ránk!

Tengerészek + Luis:
Arany!
Van-e arany?
Tudod, az a sárga,
amiből a gyűrűk,
amiből a láncok,
amiből a pénz!

(Mivel az indiánok nem értik, hogy a tengerészek mit akarnak, az utóbbiak kézzel-lábbal mutogatnak; ebből kialakul egy groteszk tánc, amit az indiánok elképedve néznek. A tengerészek a tánc közben énekelnek:)

Tengerészek + Luis:
Arany!
Van-e arany?
Tudod, az a sárga,
amiből a gyűrűk,
amiből a láncok,
amiből a pénz!

(A zene tovább szól. Kolumbusz prózában szólal meg:)

Kolumbusz: Elég! Hozzátok a csengettyűket! Hátha attól okosabbak lesznek. Ez Afrikában is mindig bevált.

(A tengerészek lehozzák a hajókról az értéktelen csengettyűkkel és üveggyöngyökkel teli ládákat. Kolumbusz fölmutat egy csengettyűt, megrázza. Caonabónak tetszik a játék. Lassan minden tengerész kezében ott van egy csengettyű, nyújtják az indiánok felé. Ebből újabb, csengettyűzenével és az üveggyöngyök hangjával kísért tánc alakul ki. Végül a boldog indiánok a csengettyűkért és az üveggyöngyökért cserébe kiveszik orrukból és fülükből az ékszereiket és odaadják őket a tengerészeknek.)

(Kolumbusz kitűzi a magával hozott zászlót.)

Kolumbusz: Kitűztük zászlónkat, halljátok, emberek,
halljátok földek és halljátok, tengerek!
Birtokba vesszük e földeket, melyeken
keresztény hódító nem járt még sohasem!

Ez a föld ezentúl spanyol föld, s lakói
kincstárunk javára tartoznak adózni!
Rabszolgát innen csak spanyolok vihetnek,
urai lettünk e szépséges szigetnek!

Caonabo + Indiánok:

Vártunk rátok, vártunk erre rég,
a régiektől hallottuk hírét,
hogy egyszer elküldi végül majd az ég
a Nap fiait hozzánk!

No.22. **Eljött három égi csónak.** Jurumbí (Caonabo lánya) és két barátnője.

(Kolumbusz egy fa mögé rejtőzve hallgatja a lányok énekét.)

Jurumbí: Eljött három égi csónak,
leszálltak e földi tájra,
mindegyiknek sok-sok dísze,
mindegyiknek három szárnya.
Mindegyiken harminc isten,
egész világ őket várta,

Hárman: eljöttek a Nap fia,
leszálltak e földi tájra!
Aj, ajjaj, ajjaj.

Jurumbí: Eljöttek a Nap fia,
ez volt szívünk minden vágya,
áldást hozni madarakra,
áldást hozni fűre, fára.
Maradnak-e nálunk vajon,
elszállnak-e másik tájra?

Hárman: Maradjanak mindörökre,
ez a szívünk minden vágya!
Aj, ajjaj, ajjaj.

Jurumbí: Legyenek a kedveseink,
karunk, ölünk őket várja!
Nekik szüljünk fiakat e
fényben fürdő, szép világra!
Eljött három égi csónak,
leszálltak e földi tájra,

Hárman: maradjanak mindörökre,
ez a szívünk minden vágya!
Aj, ajjaj, ajjaj.

(A két barátnő távozik, Jurumbí egyedül marad. Előlép Kolumbusz.)

No.23. **Nem értem.** Kolumbusz, Jurumbí.

Jurumbí: Ki vagy te, mondd?

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: Honnan jöttél?

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: Az égből jöttél?

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: A vízből jöttél?

Kolumbusz: Nem értem.

Kolumbusz: Mi a neved?

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Ki az apád?

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Mi ez a táj?

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Milyen ország?

Jurumbí: Nem értem.

Együtt: Egyetlen szavad sem értem,
de, ha érteném, se kérnék mást:
nem értem, nem értem,
ölelj át!

Jurumbí: Ahol te élsz -

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: Milyen az ég?

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: Milyen a föld?

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: Milyenek a nők?

Kolumbusz: Nem értem.

Kolumbusz: Ki itt az úr?

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Kié e föld?

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Ki a király?

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Miben hisztek?

Jurumbí: Nem értem.

Együtt: Egyetlen szavad sem értem,
de, ha érteném, se kérnék mást:
nem értem, nem értem,
ölelj át!

Te sem érted, én sem értem,
csak szemed színét nézem,
csak meleg hangod hallom,
szédülök, ég az arcom!

Jurumbí: Ki vagy te, mondd?

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: Honnan jöttél?

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: Az égből jöttél?

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: A vízből jöttél?

Kolumbusz: Nem értem.

Kolumbusz: Mi a neved?

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Ki az apád?

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Mi ez a táj?

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Milyen ország?

Jurumbí: Nem értem.

Együtt: Egyetlen szavad sem értem,
de, ha érteném, se kérnék mást:
nem értem, nem értem,
ölelj át!

Te sem érted, én sem értem,
csak szemed színét nézem,
csak meleg hangod hallom,
szédülök, ég az arcom!

Együtt: Egyetlen szavad sem értem,
de, ha érteném, se kérnék mást:
nem értem, nem értem,
ölelj át!

(Csók. A szerelmi idillt hatalmas recsegés-ropogás töri meg.)

No.24. **Városalapítás.** Kolumbusz, Rodrigo, Jurumbí, tengerészek.

(Jurumbí ebben a jelenetben nem szólal meg.)

(Futva jön Rodrigo. Nyomában mindenfelől tengerészek.)

Kolumbusz: Mi történt? Mi ez a recsegés-ropogás?
Mi történt? Mi ez a recsegés-ropogás?

Tengerészek: Mi történt? Mi ez a recsegés-ropogás?
Mi történt? Mi ez a recsegés-ropogás?

Rodrigo: Admirális úr! A zászlóshajót
a másodtisztre bízta éjjel.
Admirális úr! A másodtiszt úr
berúgott egy tengerésszel.

Kolumbusz: Mi történt, mi történt azután?
Mi történt, mi történt azután?

Tengerészek: Mi történt, mi történt azután?
Mi történt, mi történt azután?

Rodrigo: A kormányosra bízta a zászlóshajót,
s az elaludt, mert hosszú volt az éjjel,
s a legényére bízta a zászlóshajót,
s a hajósinas nem bírt a széllal.

Kolumbusz: Mi történt, mi történt azután?
Mi történt, mi történt azután?

Tengerészek: Mi történt, mi történt azután?
Mi történt, mi történt azután?

Rodrigo: Zátonyon tört ketté a zászlóshajó,
és palánkjai úgy röpültek széjjel,
hogy nem javítható meg a zászlóshajó,
ez történt ma, Szent Karácsony éjjel!

Kolumbusz: Tudtam: egyszer jelet küld az ég,
és e jel most megjött, lám!
Itt építünk várost, ez a szép,
ez az áldott hely várt ránk!
Szent Karácsony nyájas ünnepén
a Megváltó gondolt ránk!

Tengerészek: Tudtuk: egyszer jelet küld az ég,
megjelölve az új város helyét!
Itt építünk várost, ez a szép,
ez az áldott hely várt ránk!

(Lassan kibontakozó táncjelenet kezdődik, amelynek során a zátonyra futott hajó - a Santa María - palánkjából elkezdik építeni Navidadot, Kolumbusz első városát. Mindenekelőtt hatalmas keresztet állítanak. A tánc után:)

Kolumbusz: Rodrigo, te leszel kormányzó helyettem,
amíg én otthon a sikerünk jelentem.
Jószívű nép él e gyönyörű gyarmaton,
remélem, jól döntök, amikor rád hagyom!

Megjövök nemsoká erősebb hajókkal,
sokféle mesterrel, térítő papokkal.
Jézusnak kell itt e szép földdel bírnia!
Nemsoká keresztény ország lesz India!

Tudtam: egyszer jelet küld az ég,
és e jel most megjött, lám!
Itt építünk várost, ez a szép,
ez az áldott hely várt ránk!
Szent Karácsony nyájas ünnepén
a Megváltó gondolt ránk!

Tengerészek: Tudtuk: egyszer jelet küld az ég,
megjelölve az új város helyét!
Itt építünk várost, ez a szép,
ez az áldott hely várt ránk!

(Kolumbusz úgy el van ragadtatva a dolgok nagyszerű fordulatától, hogy már egyáltalán nem törődik szegény Jurumbival, aki amúgy sem ért egy szót sem.)

No.25. **Nem értem.** (1. repríz.) Jurumbí, Kolumbusz. A távolban Izabella.

Jurumbí: Hová indulsz?

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: Látom, elmész!

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: Itt várok rád.

Kolumbusz: Nem értem.

Jurumbí: Bárhová mész!

Kolumbusz: Nem értem.

Kolumbusz: El kell mennem.

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Vár a hajóm.

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Búcsúzzunk el.

Jurumbí: Nem értem.

Kolumbusz: Visszajövök.

Jurumbí: Nem értem.

Együtt: Egyetlen szavad sem értem,
de, ha érteném, se kérnék mást:
nem értem, nem értem,
ölelj át!

Izabella: Mintha én volnék a tenger, s ő a szél,
mintha ő volna a fény és én az éj,
mintha én volnék a távol s ő az út,
e férfi úgy néz rám,
e férfi úgy néz rám, a vérem zúg!

Együtt: Te sem érted, én sem értem,
csak szemed színét nézem,
csak meleg hangod hallom,
szédülök, ég az arcom!

Egyetlen szavad sem értem,
de, ha érteném, se kérnék mást:
nem értem, nem értem,
ölelj át!

No.26. **Tengerész-kórus.** (Repríz.)

Tengerészek, akik távoznak (=Távozó), tengerészek, akik maradnak (=Maradók), indiánok, Rodrigo, Kolumbusz.

Távozó: Az otthon hív, mert hosszú volt és hosszú lesz az út,
az otthonról súg dalt a szél, mely erre-arra fúj,
és vár talán egy nő s ölében vár egy-két gyerek,
egy búcsúzás, egy érkezés, hej, zűrös élet ez!

Indiánok: Jaj, félelmetes útra mentek, láthatunk-e még?
Jaj, visszavárunk titeket, csak óvjon majd az ég!
Jaj, hallgassa meg imánk az a láthatatlan úr,
ki elszólít a ködbe vesző láthatáron túl!

Rodrigo:

Távozó:

Hallották mind
a parancsnok szavát,
rám bízta most
az élete javát:
rám bízta most
a dús Indiát,
gyümölcsét, színaranyát!,

Hej, megtaláltuk Indiát, hej,
most már dől a pénz,
csak vágjunk át a tengeren és
érjünk haza még.
S ha kedvünk tartja majd,
s ha ismét erre fúj a szél,
majd eljövünk, hogy megnézzük
az új babánk hogy él?

Maradók:

Ez a szépséges ország,
ez a gyönyörű táj,
minékünk szolgál
örökre már!
S urak leszünk
a dús Indián,
és szolgál majd
száz indián!

Indiánok:

Jaj, félelmetes útra mentek,
láthatunk-e még?
Jaj, visszavárunk titeket,
csak óvjon majd az ég!
Jaj, hallgassa meg imánk az a
láthatatlan úr,
ki elszólít a ködbe vesző
láthatáron túl!

(És a hajók elmennek. A színpad kiürül. A zene még egy darabig szól, az idő múlását jelző.)

No.27. **Nem értem.** (2. repríz.) Jurumbí, Rodrigo.

(Az első strófában Rodrigo még viszonylag szelíden próbálja elcsábítani a lányt, a másodikban már kergeti és elfogja. Végül verekednek és Rodrigo leteperi Jurumbít.)

Rodrigo: Micsoda nő!

Jurumbí: Nem értem.

Rodrigo: Gyere velem.

Jurumbí: Nem értem.

Rodrigo: Ne vacakolj!

Jurumbí: Nem értem.

Rodrigo: Gyere babám!

Jurumbí: Nem értem.

Rodrigo: Így is lehet.

Jurumbí: Nem értem.

Rodrigo: Fuss el, ha tudsz!

Jurumbí: Nem értem.

Rodrigo: Tetszel nekem!

Jurumbí: Nem értem.

Rodrigo: Enyém leszel.

Jurumbí: Nem értem.

Jurumbí: Egyetlen szavad sem értem,
de, ha érteném, se kérnék mást:
nem értem, nem értem,
ölj meg hát!

(Birkóznak. Jurumbí veszélyesen küzd. Rúg, harap. Végül Rodrigo megfojtja.)

No.28. **Azt kérdi a szél.** Jurumbí két barátnője, Caonabo, indiánok, Sámán.

(A két barátnő megtalálja Jurumbí holttestét. Majd Caonabo is belép. Hosszú csönd után az alábbi dalt éneklük.)

Caonabo + Barátnők:

Azt kérdi a szél,
azt kérdi a madár,
azt kérdi a víz,
kit visz el a halál?

Azt viszi csak el,
azt mondja a halál,
csak azt viszi el,
csak azt, akit talál.

(Bejönnek a törzs tagjai és a Sámán vezetésével rituális táncban bosszút fogadnak. Végül pedig teljes némaságban bosszút állnak a fehéreken. Megtámadják és mind egy szálra ledöfik őket. Itt nem is hallunk más zenét, mint a lábak dobogását.)

No.29. **Mért ez a nagy csönd?** Kolumbusz, tengerészek, Caonabo, indiánok, hajósinas.

(Kolumbusz, a régiéknél nagyobb és több hajóval, visszaérkezik Navidadba. Ez a jelenet instrumentális bevezetése alatt történik. A kis településen gyanús csönd van.)

Kolumbusz: Mért ez a nagy csönd?

Tengerészek: Csönd van, csönd van.

Kolumbusz: Itt van a város!

Tengerészek: Csönd van, csönd van.

Kolumbusz: Hol van az őrség?

Tengerészek: Csönd van, csönd van.

Kolumbusz: Semmi se mozdul!

Tengerészek: Csönd van, csönd van.

Kolumbusz: Vissza se várnak?

Tengerészek: Csönd van, csönd van.

Kolumbusz: Elmenekültek?

Tengerészek: Csönd van, csönd van.

Kolumbusz: Rossz jel ez, érzem.

Tengerészek: Csönd van, csönd van.

Kolumbusz: Semmi se mozdul.

Tengerészek: Csönd van, csönd van.

Kolumbusz: Véres a lépcső!

Tengerészek: Véres! Véres!

Kolumbusz: Véres az ajtó!
Tengerészek: Véres! Véres!
Kolumbusz: Véres a föld is!
Tengerészek: Véres! Véres!
Kolumbusz: Véres a szalma!
Tengerészek: Véres! Véres!

Kolumbusz: Itt van a harminc
Tengerészek: Véres! Véres!
Kolumbusz: hull a földön!
Tengerészek: Véres! Véres!
Kolumbusz: Véres a ház és
Tengerészek: Véres! Véres!
Kolumbusz: véres a város!
Tengerészek: Véres! Véres!

(Próza a zene fölött:)

Kolumbusz: Vissza a hajókra! A hajókon töltjük az éjszakát. A szárazföld veszélyes. Itt nem maradhatunk.
Hajósinas: Admirális úr! Kenu közeledik a part felől!
Kolumbusz: Hányan ülnek benne?
Hajósinas: Lehetnek vagy negyvenen.
Kolumbusz: Az sok. Mutassuk meg nekik, hogy barátságos szándékkal jöttünk. Zenészek a fedélzetre! Hajósinasok táncra!

(Kolumbusz zenészei - egy kürtös, egy dobos és egy tamburinos - játszani kezdenek. A hajósinasok idétlen táncba fognak. E zene alatt végül megszólal ugyanaz a dallam, ami a kenu megjelenését kísérte. Ez voltaképpen Caonabo dala, aki, meglátva a táncoló hajósinasokat, egy darabig figyelmesen szemléli őket, majd fölegyenesedik a kenuban és megszólal:)

Caonabo: Harci táncot járnak
a sápadt arcú árnyak.
Úgy gondolom, kérdésekre
hamar választ várnak.

Ó, ti fehér szárnyak!
Véres tollnak látlak.
Veletek jött szigetünkre
félelem és bánat.

Félelem és bánat
egyszer messze szállnak.
Támadjunk hát, mielőtt a
szárnyas csónak támad!

Harci táncot járnak
a sápadt arcú árnyak.
Úgy gondolom, kérdésekre
hamar választ várnak.

(Caonabo intésére nyílzápor zúdul Kolumbusz hajóira.)

Kolumbusz: Süsd el az ágyút!

Tengerészek: Ágyút! Ágyút!

Kolumbusz: Félnék-e tőle?

Tengerészek: Félnék! Félnék!

Kolumbusz: Lőtték a gyávák!

Tengerészek: Lőtték! Lőtték!

Kolumbusz: Dörren a válasz!

Tengerészek: Dörren! Dörren!

(Ágyúlövés. Az indiánok menekülnek. Zene fölött próza:)

Kolumbusz: Ennyi elég lesz. Nem azért jöttünk, hogy vérfürdőt rendezzünk. Majd én elrémítem őket a gyilkolástól. Holnap éjjel holdfogyatkozás lesz. Ez éppen kapóra jön nekünk. Addigra fogjátok el Caonabót és a kíséretét.

No.30. Megfúrom én ezt az alkirályt. Bobadilla.

Bobadilla: Ma álmomban én voltam alkirály,
és én hódítottam meg Indiát,
ma álmomban ott jártam, messze én,
a tengernagy-meglelte féltéken.

Ő kormányos volt és ma alkirály,
és kormányzó lett s hozzá admirál,
a pökhendi matróz ma főnemes,
és ez sért a legjobban, főleg ez!

De észhez se tér
és a játék véget ér,
ő meg elbukik, mivel
kissé gyors e karrier!

Túlzás e gőg,
én most megtanítom őt,
óvják bárhogy majd a nők
ezt a jöttment, ócska hőst!

Ő korlátlan úr most a gyarmaton,
de megfúrni most van csak alkalom,
ki távol van, nem védi meg magát,
hát megfúrom én ezt az alkirályt!

(Közzene, tánc. Utána:)

Ő kormányos volt és ma alkirály,
és kormányzó lett s hozzá admirál,
a pökhendi matróz ma főnemes,
és ez sért a legjobban, főleg ez!

De észhez se tér
és a játék véget ér,
ő meg elbukik, mivel
kissé gyors e karrier!

Túlzás e gőg,
én most megtanítom őt,
óvják bárhogy majd a nők
ezt a jöttment, ócska hőst!

Ő korlátlan úr most a gyarmaton,
de megfúrni most van csak alkalom,
ki távol van, nem védi meg magát,
hát megfúrom én ezt az alkirályt!

No.31. **Bizottságosdi.** (Repríz.) Bobadilla, Santangel, Talavera.

Bobadilla: Uraim,
baj van a gyarmaton,
jönnek a hírek, a
kormányzó úr
semmihez sem ért!

Santangel + Talavera:
Minket is csak kihasználta!
Ez aztán a pimaszság!
Fúrjuk meg a mihasznát!
Mi vagyunk a bizottság!

Santangel: Micsoda szégyen!

Bobadilla: Lépnünk kell előbb-utóbb.

Talavera: Utóbb.

Santangel: Vagy talán inkább előbb.

Talavera: Előbb.

Bobadilla: Van már egy tervem.
Bízzák csak rám.
Senki sem ismeri
jobban a helyzetet.
Így sajnós én leszek,
ki végre lép.
Bízzanak bennem, én
tudom, hogy mit teszek.

Talavera: Micsoda szégyen!

Santangel: Uraim,
le kell, hogy váltsuk
az alkirályságról őt.

Talavera: Ezt a
pökhendi matrózt,
kit elborított a gőg.

Santangel: Uraim,
fel kell, hogy osszuk
a vagyonát, mivel
ő az
uralkodáshoz
már nem elég erős,
így hát
le kell, hogy váltsuk
az alkirályságról őt.

Talavera: Micsoda szégyen!

Bobadilla: Bízbanak bennem!

Santangel: Mondom,
le kell, hogy váltsuk
az alkirályságról őt.

Négyen: Minket is csak kihasználta!
Ez aztán a pimaszság!
Fúrjuk meg a mihasznát!
Mi vagyunk a bizottság!

No.32. **A középkor véget ért.** Bobadilla, Izabella, Ferdinánd.

(Ferdinánd prózában beszél.)

Bobadilla: Felséges asszony és felséges úr!
Lelkemet nyomja egy borzalmas súly.
Igaznak látszik a hír,
hogy az admirális a vízhez ért,
s az alattvalókkal sehogyse bír.

Izabella: Vigyázzon jól, egy nagy embert fúr.
Módszere, mondhatom, nem nagyon új,
s önző és aljas a cél,
ő fölfedezte Indiát,
hát kormányzó lesz ott, amíg csak él!

Bobadilla: Az álmodozók kora lejárt,
a középkor véget ért,
most más idők jönnek,
most kevés egy ötlet,
és kevés a szakmai tudás!

Az álmodozók kora lejárt,
a középkor véget ért,
egy néppel kell bánni
és rá lehet fázni,
hát jobb, ha egy kormányzó
nem csak a hajókhoz,
hanem a néphez is ért!

Ferdinánd: Bobadilla! Figyelmeztetem: a királynőt nem szabad bosszantania, mert gyengélkedik. Az admirális úr pedig teljes és tökéletes bizalmunkat bírja.

Bobadilla: Felséges asszony és felséges úr!
Szívemben, mondhatom, nagy vihar dúl.
Arról is beszél a hír,
hogyan az admirális a nőkhöz ért,
s a férfiakkal sehogyse bír!

Izabella: Vigyázzon jól, hogy miket beszél!
Azt mondják, erényes életet él.
Mít neki azok a nők!
De ha mégis így van, küldje hát
azonnal hozzánk bilincsben őt!

Bobadilla: Az álmodozók kora lejárt,
a középkor véget ért,
most más idők jönnek,
most kevés egy ötlet,
és kevés a szakmai tudás!

Az álmodozók kora lejárt,
a középkor véget ért,
egy néppel kell bánni
és rá lehet fázni,
hát jobb, ha egy kormányzó
nem csak a hajókhoz,
hanem a néphez is ért!

Ferdinánd: Bobadilla! Ezennel kinevezzük önt az Indiák kormányzójának. Intézkedjék belátása szerint. És ehhez teljes és tökéletes bizalmunkat bírja.

No.33. **Nem értem.** (4. repríz.) Kolumbusz, Caonabo, tengerészek.

(Néhány tengerész becipeli Caonabót bilincsben. A többi tengerészek további indián rabokat hoznak. A jelenet közben bealkonyul.)

Kolumbusz: Hol a lányod?

Caonabo: Nem értem.

Kolumbusz: Hová dugtad?

Caonabo: Nem értem.

Kolumbusz: Hát a többit?

Caonabo: Nem értem.
Kolumbusz: Harminc embert!
Caonabo: Nem értem.

Caonabo: Hol a lányom?
Kolumbusz: Nem értem.
Caonabo: Megöltétek!
Kolumbusz: Nem értem.
Caonabo: Gonosz isten!
Kolumbusz: Nem értem.
Caonabo: Fehér gyilkos!
Kolumbusz: Nem értem.

(A dallamot a zenekar zárja le. Kolumbusz eközben prózában beszél, így szól a tengerészekhez:)

Kolumbusz: Szerencsétlen, tudatlan népség ez. Most figyeljete, barátaim. Mindjárt megszeliidítem őket.

No.34. **Holdfogyatkozás.** Kolumbusz, Caonabo, tengerészek, indiánok.

(Caonabo és az indiánok természetesen továbbra sem értik Kolumbusz szavait. A mozdulataiból következtetnek rá, miről is beszél vajon. A jelenet elején még látjuk a teliholdat, majd a Hold egyszerre fogyni kezd, árnyékba borul. A jelenet végére teljes a sötétség.)

Kolumbusz: Én vagyok a nagy, fehér varázsló.
Caonabo: Nem értem, ki vagy, fehér varázsló!
Kolumbusz: Föntről jöttem én, magas egekből!
Caonabo: Föntről jöttél tán, magas egekből?
Kolumbusz: Barátom a Hold, a sápadt fénygömb!
Caonabo: A sápadt fényű Hold küldött le hozzánk?
Kolumbusz: Még ma éjjel elrejtí az arcát!
Caonabo: Hova bújik, hova rejti arcát?

(Rémülten mutat bilincses kezével a fogyni kezdő Holdra.)

Kolumbusz: A Hold, a sápadt fényű Hold
az én Uramnak, Istenemnek engedelmes szolgálója,
s ő, a győzedelmes Úr,
ki fölböszült a gonoszságon, sötétségbe parancsolta
őt, hogy önszemmeddel lásd,
hogymire képes haragjában, s mekkora nagy Úr ő, kinek
én s a sápadt fényű Hold
a parancsára teszünk s vagyunk engedelmes szolgálója!
Nézd, mily tiszta most az ég,
se felhő fönt, se köd, se pára, ide fénylik minden csillag,
s épp a sápadt fényű Hold,
az óriási égi labda bújik el a sötétségbe!

Félj! Az Úr haragja sújt,
ő megbosszulja gyermekeit, hallgass hát az égi szóra,
s légy e győzedelmes Úr
minden földi küldöttjének engedelmes szolgálója!

Caonabo: Hatalmas nagy úr, fehér varázsló!
Látom már, hogy veled tart az ég is.
Úr vagy te az éjszakai égen,
úr vagy te az árnyékon és fényen.

Indiánok: Félelmetes úr, fehér varázsló!
Látjuk már, hogy nagy a te hatalmad.
Békítsd meg a sok haragvó istent!
Veled tartunk, parancsodra várunk!

Kolumbusz + Tengerészek:
Félj! Az Úr haragja sújt,
ő megbosszulja gyermekeit, hallgass hát az égi szóra,
s légy e győzedelmes Úr
minden földi küldöttjének engedelmes szolgálója!

No.35. **Ha megjön majd az óceánról.** Izabella, udvarhölgyek

(Izabella a tengerparton, egyedül, a Holdfogyatkozás éjszakáján. A két udvarhölgy távolról vigyázza úrnőjét.)

Izabella: A szirten dörren a hullám,
a vízen csillan a fény,
fölöttem csillagok,
alattam tombol a mély.

Hol az a távoli földrész?
Vajon ott mások a nők?
Parancsom végleges,
hozzák el bilincsben őt!

Ha megjön majd az óceánról,
ha megjön majd a vízen át,
ha megjön majd és újra lát,
majd mit dadog ő
és mit teszek én,
hisz vártam rá három éven át!

Talán egy hajót kér újból,
hiszen még rabként se fél,
és én, bár meghalok,
megadom, amit csak kér!

Aztán egy új földre indul,
hol nem járt senki se még,
hiszen e férfinak
egy földrész nem volt elég!

Ha megjön majd az óceánról,
ha megjön majd a vízen át,
ha megjön majd és újra lát,
majd mit dadog ő
és mit teszek én,
hisz vártam rá három éven át!

Ha megjön majd az óceánról,
ha megjön majd a vízen át,
ha megjön majd és újra lát,
majd mit dadog ő
és mit teszek én,
hisz vártam rá három éven át!

No.36. **Az alkirályságnak vége.** Bobadilla, Kolumbusz, tengerészek, katonák.

(Bobadilla megérkezik Navidadba és letartóztatja Kolumbuszt.)

Bobadilla: Uram! A királynőtől jöttem!

Kolumbusz: Ugyan! Hát mit akar egy jöttment?

Bobadilla: Uram! Önt parancs hívja vissza!

Kolumbusz: Ugyan! Majd holnap jöjjön vissza!

Bobadilla: Uram! A hatalmának vége!

Kolumbusz: Ugyan! Hát tűnjön el már végre!

Bobadilla: Uram! Ön ezennel a foglyom!

Kolumbusz: Ugyan! Na tűnjön, hogyha mondom!

(Bobadilla egy intésére a vele jött katonák megbilincselik Kolumbuszt.)

Bobadilla: Ez a módja, ez így megy,
ezt jól tudja Ön.
Mert így váltja egymást
a lent és a fönt.
A karrier végén
a végállomás
hol siker, hol egészen más.

Ez a Föld, melyen élünk,
egy gyönyörű gömb.
A sors néha tréfál,
s egy pillanat dönt.
S a karrier útján
nincsen határ,
ki elindul, mind körbe jár.

Kolumbusz: Elég! A méltóságom sérti.

Bobadilla: Elég, ha közlendőmet érti.

Kolumbusz: Elég! A bilincseim szólnak.

Bobadilla: Elég, ha útnak indul holnap.

Kolumbusz: Elég! Majd őfelsége felment.

Bobadilla: Elég, hogy innen végre elment.

Kolumbusz: Elég! Még megbosszul az Isten.

Bobadilla: Elég, hogy több hatalma nincsen.

Útnak indul holnap,
én rábízom Önt a szélre.

Útnak indul holnap,
az alkirályságnak vége.

Így van ez, ha fáj is,
ha átkot is szór az égre.

Útnak indul holnap,
az alkirályságnak vége!

Admirális, járt így más is,
admirális, járt így más is,
az alkirályságnak vége!

No.37. **Bűnös vagyok-e hát?** Kolumbusz, hajósinas.

(A Kolumbuszt fogolyként Spanyolországba szállító hajón.)

(Zene fölött próza:)

Hajósinas: Admirális úr! A kapitány úr kéri, engedje meg neki, hogy levegye az admirális úrról ezeket a bilincseket!

Kolumbusz: Mondd meg a kapitány úrnak, hogy ezeket a bilincseket őfelsége nevében tették rám. Az övénél kisebb hatalomtól nem fogok kegyelmet kérni.

(Hajósinas el. Kolumbusz énekel:)

Kolumbusz: Istenem, Istenem,
nézz le most rám!
Istenem, Istenem,
szólj most hozzám!
Bilincsbe vertek, mint
tolvajt szokás,
bűnös vagyok-e hát?

Istenem, mennyiszer
segítettél!
Elém egy világot
terítettél!
S most talán vége és
nincsen tovább,
bűnös vagyok-e hát?

Lehet, hogy tévedtem,
s nem Indiát
találtam meg, s ez egy
másik világ,
túl minden eddigi
tudás falán -
akkora bűn ez, hogy
így sújts le rám?

Talán a háború
látványa sért?
Kérded, hogy miért is
ontják a vért?
Békével jöttem, a
lelkembe látsz:
bűnös vagyok-e hát?

Hiába voltam én
jó tengerész,
életem hajóján
nem volt elég.
Kerültem kavargó
örvényeket,
s nem tudtam közben a
törvényeket!

Kapzsiság, irigység,
hatalmi vágy,
ezektől mozog az
egész világ!
Hiába voltam hát
jó tengerész,
életem hajóján
nem volt elég.

Nem tombolt bennem a
hatalmi vágy,
bűnös vagyok-e hát?
Nem voltam kapzsi, a
lelkembe látsz:
bűnös vagyok-e hát?
Másra sem gondoltam,
mindig csak rád:
bűnös vagyok-e hát?
Ez talán új földrész,
másik világ:
bűnös vagyok-e hát?
Bűnös vagyok-e hát?
Bűnös vagyok-e hát?

No.38. **Menjen! Menjen! Csak menjen!** Izabella, 1. udvarhölgy, 2. udvarhölgy, Kolumbusz

1. udvarhölgy: Királynő, hallgasd meg őt!
Olyan sok baj érte már,
szívéből régesrég elszállt a gőg,
kegyelmes szavadra vár.

2. udvarhölgy: Királynő, hallgasd meg őt!
Szemében megtört a fény,
elnézem megfáradt tekintetét,
s bármit mond, elhiszem én.

Ketten: Királynő, hallgasd meg őt!
Nemrég még ő volt a hős!
Ne büntesd érte, ha álmokban él.
Királynő, hallgasd meg őt!

Izabella: Jöjjön!

(Az udvarhölgyek távoznak. Belép a megbilincselte Kolumbusz. Izabella odalép hozzá és kioldozza bilincseiből.)

Kolumbusz: Felség!

Izabella: Halljam, van-e mentség?

Kolumbusz: Bűnöm...

Izabella: Hát azt hitte, hogy tűröm?

Kolumbusz: Bánom.

Izabella: De örülök, hogy látom.

Kolumbusz: Kérem...

Izabella: Már nincs sok időm, érzem.
Engem nem lát többé, most kérjen, ha kér!
Érzem, szívemben már lassan jár a vér.
Még ma kérhet s kaphat újabb útra pénzt,
mert más lesz itt az úr,
mert más lesz itt az úr, de most még én!

Kolumbusz: Felség!

Izabella: Ha fiatalabb lennék!

Kolumbusz: Kérem!

Izabella: Csak ne folytassa, értem.

Kolumbusz: Bántam....

Izabella: Már három éve vártam.

Kolumbusz: Persze...

Izabella: Most van-e újabb terve?

Kolumbusz: Hogyha Dél felé mennék,
ott Indián túl
egy hatalmas földrészen
lehetnék úr!
A Földön, e gömbön
nincsen határ,
és ott is egy új ország vár!

Mert mindig új úton jár a jövő,
mindig új köpenyt ölt az idő,
mindig új vízen jár a hajó,
új gondolatnak teste a szó.

Mindig új úton jár a jövő,
új hajót vár új kikötő,
minden percben új a világ,
új tájak várnak, új csodák.

Izabella: Értem.
S a terve tetszik nékem.

Kolumbusz: Kérem...

Izabella: Már megmondtam, hogy értem!
Újra
csak elmenne egy útra.
Jól van.
Már megmondtam, hogy jól van!
Most menjen
és ne keressen engem.
Kérem!
És reméljen, mint régen.
S kap tán
négy újabb hajót aztán
újra
és mehet újabb útra.
Menjen! Menjen! Csak menjen!

(Kolumbusz ki. Izabella írni kezd, közben énekel. Egyre erőtlenebb a hangja. Haldoklik.)

Izabella: Mintha én volnék a tenger, s ő a szél,
mintha ő volna a fény és én az éj,
mintha én volnék a távol s ő az út,
e férfi úgy néz rám,
e férfi úgy néz rám, a vérem zúg!

De a múlandóság átjár, mint a szél,
kint a fény ragyog, csak itt bent nő az éj,
mindig hű leányát, elszólít az Úr,
de élni vágyom még,
de élni ..... *(Meghal.)*

Ferdinánd *(belép. Meglátja a halott Izabellát. Megnézi, milyen irat maradt Izabella előtt az asztalon. Alaposan elolvassa majd széttépi a Kolumbusznak adományozandó újabb hajókról szóló okiratot.)*

No.39. **Azért is újrakezdem.** Kolumbusz a madridi utcákon.

(Mint komor bikáé, olyan a járása, mint a barna éjfél, szeme pillantása. Betér egy-egy kocsmába, megverik, gúnyolják, ő pedig énekel.)

Kolumbusz: Azért is újrakezdem,
azért is elmegyek,
azért se örült álom,
azért se tévedek!

Azért is újrakezdem,
azért is lesz tovább,
azért sem ócska hóbort,
azért se délibáb!

Azért is újrakezdem,
azért is újra én,
azért sem adhatom föl,
azért se vakremény!

Azért is újrakezdem,
azért is elmegyek,
azért is rám vár az óceán,
azért is várnak a tengerek,

Hát elmegyek, elmegyek,
vár India, várnak a tengerek,
mert nem lehet, nem lehet,
hogy ne kezdjem újra, az nem lehet,
nem lehet, nem lehet,
az nem lehet, hogy tévedek!
Nem csak álom! Megcsinálom!
Újrakezdem! Elmegyek!

Azért is újrakezdem,
azért is újra én,
azért sem adhatom föl,
azért se vakremény!

Azért is újrakezdem,
azért is elmegyek,
azért is rám vár az óceán,
azért is várnak a tengerek,

Hát elmegyek, elmegyek,
vár India, várnak a tengerek,
mert nem lehet, nem lehet,
hogy ne kezdjem újra, az nem lehet,
nem lehet, nem lehet,
az nem lehet, hogy tévedek!

Nem csak álom! Megcsinálom!
Újrakezdem! Elmegyek!

Kórus:

(egyidejűleg)

Elmegy ez! Elmegy ez!

.....

.....

Most mit beszél, hogy merre megy?

.....

Csak elmegy és mindent újra kezd.

Mit nem álom? Mit csinál meg? Mit talál meg? Mit keres?

VÉGE